

LUNDS UNIVERSITET

EXAMENSARBETE

Författarskolan Vt. 2013

Mette Hansen
mettehansen@passagen.se

En skrivprocess

LYRIK

Handledare Åsa Maria Kraft
Språk och litteraturcentrum

Innehåll

1. Skrivandet...3

2. Genre...4

3. Epiken...5

4. Rytmen...8

5. Ljudet...10

6. Bildspråket...11

7. Processen...12

8. Fortsättning...15

1. Skrivandet

Före författarskolan var texten ett element i mitt konstnärliga arbete. Utgångspunkten var animerad film och video där bild, ljud och text länkats samman i en ram av tid. Rytmen och bilden blev ingången till lyriken. Här analyserar jag de två prosadiktsviter jag arbetar med och som så småningom ska bli en bok.

Jag har skrivit två prosadiktsviter; *Kosmodrom* och *Tyst Opera*. Prosadikten tillhör en av lyrikens undergenrer som jag kommer att definiera under kapitlet *Genre*. Sviten antyder att det handlar om ett längre dikt, varje svit är indelad i korta men sammanhängande stycken.

Kort Synopsis:

Tyst opera skildrar en kvinnas uppväxt.

I Kosmodrom reser en kvinna till sin barndoms ö, där hon ser tillbaka på sitt liv och vill byta perspektiv.

Båda sviter ingår i samma bok men berättelserna hänger inte ihop, även om berättarperspektivet och huvudpersonen är en kvinna så behöver det nödvändigtvis inte vara samma kvinna, om man *vill* kan man läsa det så. Det är inte del ett och två utan enskilda verk som har beröringspunkter.

På författarskolan har vi nosat på olika sorters litteratur, allt ifrån barn och ungdomsböcker till essäer och dramatik. Det har varit nyttigt att pröva olika former av skrivande för att kalibrera min förmåga, dessutom överraskande roligt, till den grad att jag började ifrågasätta mitt val av genre.

Jag gjorde ett prosaförsök under första terminen men det tog för lång tid eftersom jag hela tiden bearbetade det jag skrev. Fast det var inte bortkastat. Tidigt fick vi lära oss nyttan av att skapa ett bakland när man ska skriva en roman, det vill säga att börja med att anteckna fakta om alla karaktärer, platser och händelser som författaren har i bakhuvudet när hon skriver. Jag gjorde läxan i samband med mitt prosaexperiment och platsen jag beskrev använde jag senare i prosadiktsviten *Kosmodrom*.

Att skriva poesi har jag förknippat med ett slags sökande, jag vet inte hur man ska göra eller tänka. Jag har utgått från ord och meningar som jag fastnat för, intuitivt, utan att riktigt veta vad jag skulle göra med det materialet. Det var inte förrän jag hittade en passande form att skriva i som jag kunde föreställa mig en bok. När jag fick en ram blev

innehållet tydligare. Det splittrade fragmentariska språket behövde närma sig prosan för att bli konkret.

I projektbeskrivningen till författarskolan ville jag skriva poesi, gärna experimentellt och lekfullt. Jag hade eventuellt tänkt ha bilder till texten, eller bifoga en DVD-film.

Jag hade ingen aning *vad* jag skulle skriva. Istället berättade jag om mina videoarbeten. Det går att spåra en gemensam nämnare i temat, men i övergången från textbaserade videoverk till att skriva lyrik har min stämma blivit personligare. I konsten var mitt narrativ mer allmängiltig medan jag i lyriken beskriver specifika karaktärer och situationer.

När jag bara ska förlita mig på texten får jag transformera ljud och bild till ord vilket är en stimulerande utmaning. Mina tankar är ett verktyg för båda former av skapande men jag uppfattar det som att skrivandet kräver mer av mitt inre, av mitt själsliv.

2. Genre

Prosadikten ligger nära fri vers, men som Stefan Bergsten skriver i *Lyrikläsarens handbok* består den fria versen i regel av kortare rader. Prosadikten liknar prosan i syntaxen medan fri vers undviker alltför korrekt meningsbyggnad och interpunktion enligt samma källa.

Hur öppen en text är ligger i dess struktur. I *Lyrikens liv* exemplifieras det som ett partitur, det kan skrivas med detaljerade instruktioner som styr uppförandet eller lämnas öppet för en friare tolkning. I förhållandet till prosan kan dikten uppfattas som en naken anteckning.

Prosadikten befinner sig i ett gränsland och i *Lyrikens liv*, av Janss, Melberg och Refsum beskrivs prosadikten som ett genreteoretiskt problem därför att prosadikten kan se ut på så många olika sätt, den kan vara lyrisk, dramatisk, episk och essäistisk.

Lyriken som har en lång historia med utgångspunkt i det muntliga framförandet har med tiden blivit skriftlig och visuell på pappret. I Gunnar D Hanssons bok *Var slutar texten?* skriver han om att definiera dikten som objekt, som en trycksak, fast föreställningen om dikt som tal fortfarande finns kvar. Hansson pekar på Roman Jacobsons begrepp ”poetisk funktion” som handlar om att poesi drar uppmärksamheten till sig som språk. Uppgiften att utvärdera vår genre och skrivande har gjort mig mer intresserad av lyrikens språkbruk och får mig att vilja läsa mer poesi och lyrikanalys.

I mitt skrivande av poesi har jag närmat mig prosan som en strategi för att bli tydlig. Jag började skriva längre meningar med högermarginal. Samtidigt var språket mer lyrik än

prosa och jag formade syntaxen efter min rytm. Jag prövade mig fram och skapade en form som fungerade med innehållet, till en början var det viktigt att ha en ram. Jag har bestämt hur stora indragen ska vara på varje sida, det vill säga maxlängden på meningarna, den normen följer alla stycken i prosadiktsviten. Varje stycke börjar med stor bokstav. Det finns inga punkter, istället har jag två blanksteg före stor bokstav. Anledningen till att jag valt bort punkten är inte bara estetisk, det handlar om textens öppenhet och om hur jag dirigerar läsningen. Det något större mellanrummet före majuskeln bromsar mjukare än en punkt. Jag vill att läsaren ska bli uppmärksam på syntaxen. När jag provat att bara använda minuskler blir läsningen för konstant. Med en öppen punkt lämnar jag över till läsaren att hitta sin rytm med möjligheten att skapa en dubbel tolkning när meningarna lättare flyter över i varandra. Exempel ur Tyst opera där man kan läsa både månen och jag som ”Tyst och klar”.

Allt verkar självklart, normalt där Nosferatu dirigerar med
spetsiga fingrar drogs jag ut genom fönstret när månen
sken som en väldig apelsin Tyst och klar Vände jag om

I övrigt använder jag skiljetecken, kommatecken och indrag. Det var speciellt viktigt i början att ha en ram att skriva i men efterhand har jag släppt tyglarna och kan göra ett radbryt mitt i en mening om det stödjer rytmen eller om jag vill poängtera innehållet.

3. Epiken

Både Tyst opera och Kosmodrom skildrar en kvinnas liv i nutid. I båda prosadikter finns ett tydligt jagperspektiv men rösten skiljer sig åt. I Kosmodrom får man följa berättarens funderingar och resonemang medan rösten rakare och mer objektivt beskriver olika händelseförlopp i Tyst opera.

Det har varit svårare att hitta en yttre struktur i Kosmodrom, en händelseutveckling som läsaren kan följa. Här har jag använt platsen jag beskrev i baklandet; Mörkö som ligger i Sörmland där jag vistades mycket som barn.

I Kosmodrom träffas lägenheten där kvinnan bor av en meteorit, denna märkliga händelse får henne att börja ifrågasätta sitt liv och hon reser till Mörkö där mormor och morfar hade en sommarstuga när hon var liten. Här möts fiktion och verklighet men jag skriver inte självbiografiskt utan använder mina erfarenheter.

Mörkö symboliserar en trygg plats, såsom den var i hennes uppväxt, men namnet beskriver också en mörk ö som passar bra in i berättelsen. Det har byggts en kosmodrom (en uppskjutningsplats) på Mörkö sen hon var där sist. I ett stort bergrum finns en rymdfarkost, en symbolik för vad som är möjligt. Det är ingen enkel resa eller ens ett behagligt resmål, men det är en upptäcktsresa, en chans att få syn på något nytt eller att se saker ur ett annat perspektiv. Mörkö blir som rymden.

Jag har prövat mina idéer och mitt eget skrivande i flera skoluppgifter och när vi läste Antigone skulle vi skriva en kort berättelse med början mitt och slut som knöts ihop, då skrev jag en berättelse som utspelade sig på Mörkö där det fanns en kosmodrom. Sandra Johansson gav mig respons på den uppgiften och hade googlat och läst om kosmodromen Bajkonur i Kazakstan och Nedelinkatastrofen som inträffade 1960 då 126 människor omkom i en raketolycka. Den mörkades av myndigheterna i tjugonio år. Det överensstämmer med hur lång tid det gått sen sommarstugan såldes och Sandra trodde att jag medvetet kopplade det till min text; ”Kassandra kände sig trygg i den skog hon lärt känna som barn. Sommarstugan såldes när morfar dog. Det var för tjugonio år sen, som hon sist var där och gick”. Det var en tillfällighet eftersom jag var omedveten om olyckan men tyckte att det var en intressant aspekt och skrev in det i Kosmodrom.

När jag återvände till Mörkö hade mycket förändrats, men doften av skogen var densamma och andra glömda minnen dök upp. Kvinnan i dikten åker tillbaka till platsen för att fundera över hur hennes liv utvecklats sen barndomen och hur hon ska fortsätta leva.

Jag har hittat en äldre utskrift som jag måste ha skrivit i början av vårterminen 2012. Då hade jag plockat bort punkterna men ännu inte fört in dubbla blanksteg vilket gör den tätare och mer svårläst.

Stugans framsidor har målats ljus blå men baksidan ser ut som då Verandan har ersatts med stora fönster Bodarnas förfall Tack för vedlår! Jag gör mig hemmastadd och börjar inrätta ett forskningskontor Det här är platsen för min kosmodrom, en holme på Mörkö där stugorna är tomma nio månader om året Runt omkring finns ingenting, till och med macken stängd Mellan då och nu ligger en kapsel av tid som sammanträffar med Nedelinkatastrofen en raketolycka på den första och största kosmodromen Bajkonur, trettiofem mil från staden med samma namn, allt för att förvirra ligger den i Kazakstan Inget här liknar det där, annat än bortavaren i tiden och avresan till en annan sfär

Nedan visas den senaste, inlämningen 21 november. Nu har jag delat upp innehållet från texten ovan för att det blev för mycket information i ett stycke.

Stängsel och taggtråd Ryktet om byggandet av en
rymdfarkost Länstidningen i kontakt med Nasa,
Roscosmos och regeringen som dementerade det hela
Stugan står där än
Framsidan har målat babyblå medan baksidan ser ut som
då, i förfall Förvånad fast besluten bryter jag mig in Tack
för vedlår Jag gör mig hemmastadd i en forskningsstation
Ett fryst ögonblick En ung kvinna som gläntar på en
gardin Hon är någon annanstans Handens tveksamma

I Tyst opera är platsen given men inte central i berättandet, det skulle kunna vara vilken förort som helst. Berättarrösten blir ibland mer distanserad och ser händelseförloppet utifrån. Klipp, är ett ord som återkommer flera gånger i prosadikten, jag har använt det som om scener redigeras och fogas ihop med andra.

Exempel på scen med perspektivskifte.

Pojken springer med tändstickor i fickan Flickan får
babyn när modern följer brodern hack i häl Min
nyfikenhet blir för svår Vagnen snavar på en rot så
att den lilla faller ur
Sirener Klipp Tystnad Jag ser ner Blad jord barn
vävs samman till en mörk matta

Först beskrivs scenen när pojken springer, efter honom modern medan flickan får ta hand om babyn. Bilden blir tydlig, det här är vad man ser utifrån. Sen blir *Min* nyfikenhet för svår, och nu är det flickans perspektiv, underförstått ska hon stanna där hon är med babyn. Man förstår varför hon springer upp i skogen och när den lilla fallit ur hörs sirener, sen blir det tyst innan bilden tar vid.

Sen hörs sirener, klipp och därefter tystnad, bilden tar vid. Jag har filmat och redigerat, så jag kan se det från ett kameraperspektiv.

Tyst opera beskriver kortfattat en kvinnas uppväxt där henne familj, släkt och vänner omnämns. När hon blir äldre träffar hon en man och kvinnan blir gravid men gör abort. Som jag nämnt tidigare är det olika scener som tar berättelsen vidare utan att egentligen beskriva några karaktärer ingående. Några sekvenser beskriver aggressiva handlingar

eller dramatiska utspel. Stämningen skiljer sig ganska mycket från den i Kosmodrom, som är mer melankolisk eller ibland nästan dov.

När Kosmodromtexten växte och blev längre upptäckte jag genom den respons jag fick att det inte var lika lätt för en utomstående att förstå sammanhanget. Min berättelse var inte tillräckligt konkret, min akilleshäla. Då rekommenderade min handledare Åsa Maria mig att ändra kronologin, och så tidigt som möjligt ge läsaren nödvändig information om berättelsens plats, personer och en hint om vad det handlade om. Det var en viktig omstrukturering som gjorde stor skillnad och gav mig en riktig ahaupplevelse.

I Kosmodrom presenteras övriga karaktärer; mormor, far, syster bland annat genom minnen och drömmar. Vid ett tillfälle möter hon en vän som hon säger adjö till före avresan, och på Mörkö träffar hon en äldre kvinna som bor där med sin hund trots att sommarstugesäsongen är över. Den äldre kvinnan påminner huvudpersonen om hennes mormor och i berättandet händer det att dessa båda personer blandas ihop. Jag har också tänkt att den äldre kvinnan skulle kunna spegla den yngres eventuella framtid.

4. Rytmen

Rytmen är lätt att ta för given eftersom den finns överallt, i upprepningen, takten, musiken, talet och rörelsen. Det blir plötsligt ogripbart stort, svårt att ringa in. Katarina Frostensson beskrev en tillfredsställande rytm som orytmask i essän Skallarna. Hon samtalar med Erik Beckman om rytmen och hur han återkommer till hörbarheten som en förutsättning. Är rytmen mekanisk slutar man att lyssna. Vilken rytm man tilltalas av är förstås individuellt. Det rytmiska dunkandet från grannens bas tycks befriad från variationer och även om jag inte vill lyssna hör jag, i hela min kropp fortplantas resonansen. Om pulsen är jämn som basrytmen i musiken, behövs något mer. Kombinationen av upprepningar och variationer beskrivs i *Lyrikens liv* som grundläggande för all rytm. I variationen ryms motsatsen till upprepning, det orytmaska om man så vill.

Även om prosadikten saknar *fast* rim och meter finns det rim i varierande former och ljudligheter. Metern i det svenska och i övriga germanska språket baseras på accentuerande rytmik, skillnaden mellan betonade och obetonade stavelser. Jag tänker inte rytm när jag skriver men söker omedvetet rytm och eufoni, det senare är ett begrepp som dyker upp i Lyrikläsarens handbok och betyder välljud, en harmoni av subjektiv art.

Jag har försökt hitta en rytm i läsandet, där min andning och textens innehåll fått vara rodet. Rytmen, känslan och texten kommer före formen.

Exemplet nedan är ett stycke ur Kosmodrom, där jag valde att göra den fjärde raden kortare för att undvika en stötig läsning och låta femte raden stå själv med assonanser. Att lämna en rymd efter ”någon” stryker under osäkerheten som i en fråga, för jaget verkar inte veta exakt vad hon letar efter.

En meteorit far genom taket och landar på mitt golv
Inte större än en knuten näve, men genom hålet kommer
kyla, regn och snö Jag bestämmer mig för att åka härifrån
i sisu söka vidare efter något eller någon
Aldrig rotad riktigt trygg, tänker jag på platsen
Jag var ett barn

Eftersom texten fortfarande är relativt ny, eller under konstruktion, ändrar jag något nästan varje gång jag öppnar, tittar och läser igenom den. Processen är lång, för mig tar det tid att skriva poesi och det handlar inte om kvantitet. Jag drar öronen åt mig när jag hör hur prosaskribenter talar om antal ord och sidor de skrivit under en vecka. Då känns det som om jag står stilla och trampar. Ofta handlar det om små förändringar, knappt märkbara.

I exemplet ovan hade jag tidigare meningen; ”då jag var ett barn” istället för ”Jag var ett barn”. Då var meningen förbunden med den ovanför. När jag valde att ändra meningens syntax blev den självständig och öppnare i läsningen, det påverkade även meningen ovanför; ”tänker jag på platsen” blir hängande i luften som en tanke kan göra.

Skillnaden är ett ord mindre, men det påverkar läsningen.

I ett försök att analysera rytmen i texten ovanför, har jag markerat a:et i ”far” och ”taket” eftersom det är en återkommande ljudlikhet. Vidare har jag markerat ”på, hålet, åka, från” för att å:ets ljudbarhet återkommer i slutet av meningarna. Diffusa upprepningar som gömmer sig i meningarna, men skapar en viss rytm. ”Snö, sisu och söka” är tydligare anaforer, likaså; ”något, någon” och ”rotad, riktigt”.

En mening från ett stycke i Tyst opera:

När jag står i kön knäpper blicken i nacken upp mina
knappar i ryggen

Knäpper och knappar står en bit ifrån varandra men i den korta meningen kopplas dessa begynnelse- eller allitterationer ihop. De gröna partierna är ett löpande rim då de är mer än tre bokstäver som rimmar.

5. Ljudet

Rytmen är kopplat till ljudet och hur det låter när man läser högt. Lyrik, lyra, musik. Klang i orden. Trots vikten av att läsa dikten högt gör jag det för sällan. Oftast läser jag tyst och låter orden ljuda i huvudet, fast det aldrig är samma sak som när man låter dem komma ut ur munnen.

När vi hade lyrik på schemat fick vi ett urval poesitexter att läsa, gärna högt, för att lägga märke till om upplevelsen av dikten förändrades. Jag brukar läsa högt när jag inte begriper en text för att förstå innebörden. Samma princip i omvänd ordning.

Efter att jag läst kompendiet fastnade jag för en text av Helen Österlund och lånade boken; *Ordet och färgerna*. Det som hände när jag läste hennes långdikt högt var att jag slutade tänka på ordens innebörd och hängav mig åt klang och rytm. Det var en fantastisk upplevelse, och jag ville inte sluta läsa.

Högläsningen är ingenting jag är uppvuxen med, men när jag arbetade med barn läste jag ofta högt, men sällan poesi. Det var en och annan bok med rim och ramsor, men det går inte att jämföra med det engelska eller amerikanska utbudet av lyrikböcker för barn som jag kom i kontakt med som au pair. Dikter och ramsor sitter kvar än, rimmen stimulerar minnet. Jag refererar till sagorim i ett stycke som ligger i slutet av Tyst opera, det här är en del ur stycket som är under arbete, det innehåller upprepningar, alliterationer, ordlekar, rim och referenser.

Sömnlösa drömmar sliter mina möjligheter i stycken och
gör mig till en vålnad Klipp klipp klipp, huvudfotingen
måste ut Kro kro det rinner blod ur min mun, strupen är
trång, du får pröva än en gång Korpen kraxar rösten hes,
pressar bankar kroppens ben Slamsor sekret skrapas väck
kryp väck det omedvetna vidgas när klotång drar ut döds
skall Ekar Utan namn spräcks skallen i ett fall

Här finns många upprepningar av ord efter varandra vilket är vanligt i ramsor. ”Kro kro det rinner blod ur min mun” kommer från askungen, en skiva min yngsta bror lyssnade på. En del av texten blir som en parafras på ramsan. Som jag minns den: Kro, kro, det rinner blod ur hennes sko, skon är för trång, du får leta än en gång. Den ramsan upprepar

sig två gången när prinsen tagit med sig fel dotter. När han tredje gången prövar den tappade skon på den rätta foten låter det; kro, kro, det rinner inget blod ur hennes sko, skon är ej för trång, det är den rätta denna gång.

Den sista meningen i stycket har jag osynligt refererat till det amerikanska barnrimmet Humpty Dumpty. Mina referenser har jag inte redovisat utan jag beskriver här hur jag inspireras av olika källor när jag skriver. Humpty Dumpty är ett ägg som sitter på en mur, faller ner och går sönder, inte ens kungens alla hästar och män kunde laga Humpty igen.

Kro och kraxar är onomatopoetiska ord som härmar en duva och en kråka.

I följande stycke är PRASSLAR onomatopoetiskt. Det är ett utdrag ur Kosmodrom, där det gestaltade ljudet är skrivet i VERSALER. Följande del av stycke (som är under arbete) har jag dialog med tre blanksteg mellan replikerna. Här vill jag visa hur läsningen påverkar texten, speciellt om man läser kommandot högt låter det som; träden över huvuden, och ljudet som prasslar kan både vara en påse och blad.

Hon vaknar inte Trä den över huvudet PRASSLAR SOM PLAST
Fnittrar i vågbruset Spottar på stranden PRASSLAR Ur ljudet
kommer bilden Flickan i prästkrage Pojkens bleka blå
Ser en kropp klädd i grus Jord sover i järn Det är ett
mänskligt fel att huvudet finns någon annanstans

6. Bildspråket

I *Lyrakens liv* läser jag om hur prosan skildrar en bild genom att befästa den med fler ”hållpunkter” som i högre grad styr vår läsning. Medan ”textens associationsrikedom” i poesin ”ligger i *frånvaron* av en entydig mening”. Här följer ett annat stycke ur Kosmodrom med ett tydligt bildspråk och en typografisk bild i texten som bara går att läsa visuellt.

Fotografiet är obeständigt Min själ passar in där En sten i
gruset Jag styr inte det faller så, regn skyfall åar hav vass
lera jord ö En ny plats att lägga sina kläder på
Ett plastband runt handleden En ring på ett finger
Cirklarna på ytan försvinner hela tiden som varje por och
cell, varje del av mig

I det här stycket är bilden som fotografi kopplat till livets begränsning. En sten i gruset blir en metafor för existensen, en del i en större helhet. Jag kan inte påverka det som sker, det sker. Cirkeln blir en symbol för livet, alla cirklar rör sig och försvinner liksom ringar på vattnet, ingenting är konstant, alla celler förnyas och ingen är samma från en sekund till en annan. Överstrykningen blir ett visuellt grepp för att visa på en motsättning. Om allt är förgängligt, kan man då tala om ett jag. Det redovisar också en osäkerhet, jag stryker över men låter det stå kvar. Man kan se det som en handling, att stryka över ~~in~~ mig, trött på jagets centrerande. Jag har tidigare använt mig av fler typografiska bilder eller felstavningar som jag efterhand rensat bort. I och med att jag tagit bort dem blir det svårare att försvara de som ännu är kvar. De kan läsas som felstavningar som t.ex. när jag skrev ”Vi går i parallella spår” för att sedan glida in i varandra och blir ett vi, det har ingenting med läsningen att göra. Men i Jga eller Gaj där bokstäverna i jag är omastade för att visa på ett splittrat jag hörs det i läsningen. Här måste man nog vara tydlig, använda det återkommande så att läsaren förstår att det inte rör sig om något stavfel. Fortfarande innehåller texterna några av dessa typografiska bilder som jag kommer att rannsaka i kommande skrivperiod.

7. Processen

Det tar tid att ta sig in i texten när man ska skriva och jag har aldrig kunnat arbeta med min litterära text när vi haft föreläsningar och andra textuppgifter. En sak i taget.

Det är en helt annan process att arbeta med konst. I skrivandet behöver jag avskärma mig, vill ha tystnad och tror att jag förstår vad Marguerite Duras menar i *Writing*; att man inte kan hitta ensamheten, utan måste skapa den själv.

Jag behöver forcera ett motstånd i mig för att texten ska utvecklas vidare. Det är olika stadier, det handlar inte bara om att komma vidare, utan lika mycket om att se vad jag har skrivit.

Jag har arbetat med en prosadiktsvit åt gången, försökt att skriva regelbundet under en tid för att sen göra ett avbrott och byta text. Då börjar det om, startsträckan tar sin tid. Jag tror att det varit bra med två långa texter att växla mellan. Men inte fler. Från början var det tre. Den tredje dikten hade korta rader, ofta bara ett ord. Jag har tagit ord och meningar från det stycket som jag återanvänt i de andra.

Min största utmaning har varit att skriva mer konkret. Det som har hjälpt mig mest på

författarskolan har varit responsen, från både lärare, elever och handledare. Det handlar om att kommunicera. Att analysera någon annans text skärper också den förmågan.

Jag klottrar ner meningar på papper, drömsekvenser, bildidéer eller bara ord jag fastnar för. Här var delar av texten på engelska, det kanske var en idé till ett videoprojekt, men jag brydde mig inte om att översätta den utan fogade in den i resten av textmassan utan att översätta den till svenska, det känns pinsamt att presentera det här, men det är en del av förloppet. Det jag skriver idag kommer jag kanske inte gilla i morgon, bara utvecklingen går i rätt riktning.

Daterad oktober 2011. Snedstreck anger ny versrad.

Tyst opera / Eldest daughter / ...fade / tiny piece of land / I wish that if only

Blod soppa kött pudding / gå tillbaka / smaka / make the past serve the present
min födelseort / släktskap / i bitar / kön / tid / var finns mönstret?

Från att ha varit korta små stycken med tre rader blev det en prosadikt under skrivperioden som avslutades den 16:de april 2012.

TYST OPERA – FRÅN EN SEKUND TILL EN ANNAN

Dotter tonas ned, ut ur bild: asfaltgator, isblå himmel
belånade hus och trånga kläder När vi föds, i rang nära
kast, ett kantigt tankemönster täcker vi över underlivet
där klyftor delar oss Men det som är gömt är inte glömt
Hon hette Ingrid Haglet faller fort och tjockt blod soppa
Moderkaka, gå tillbaka, smaka

Den här versionen (nedan) skrev jag i somras och skickade till Brombergs poesiantologi i augusti 2012.

Dottern tonas ut ur bild Asfaltgator Klipp Blå himmel
Belånade hus Klipp Begagnade kläder

Som om vi föds i rang nära kast Kantiga tankar och
hala ord Lager på lager Men det som är gömt är inte
glömt Basen är bakgrunden Bär inte hierarkin ett hot,
en fara som växer Hon hette inget Haglet faller fort
och tjockt blod soppa moderkaka, gå tillbaka

Den 1 oktober ringde Casia Bromberg och talade om att det valt ut mitt bidrag till antologin som skulle ges ut 2013, deras andra utgåva i serien. Jag blev inbjuden till en förlagslunch där jag fick träffa de övriga fem som är med i antologin. Sen blev det många mejl. De hade några frågor om utformningen, jag fick till exempel lära mig vad horungar var; när ett ensamt ord står på sista raden. Vilde jag ha det så? Efter korrigeringar och diskussioner om bland annat radtäthet blev det bra. Men under tiden har jag gjort några små ändringar, ett ord i en mening tog jag bort, blev osäker och satte tillbaka det igen. Processen gick fort och texten skickades till sättning. Nästa gång jag tittade på texten såg jag direkt hur jag skulle med små justeringar skulle kunna göra den bättre, men då var det försent. Nu har jag i alla fall chansen att rätta till det i boken som jag ska examineras med. Det har lärt mig att texten behöver ha en liggtid på några månader. Jag befinner mig i en läroprocess och är långt ifrån färdig. Så kommer det att vara i några år, så kommer det förmodligen att vara i resten av mitt liv.

Den här omskrivningen gjordes i oktober 2012.

Dottern ur bild Klipp Asfalt Blå himmel Belånade hus
Begagnade kläder
Som om vi föds i rang nära kast Kantiga tankar
hala ord Lager på lager Gömt men inte glömt Basen
är bakgrunden Bär inte hierarkin ett hot, en fara som
växer Hon hette inget Haglet faller fort, tjockt blod
soppa moderkaka Gå tillbaka

När jag ser det här stycket ensamt tänker jag att man kan ta bort ”gå tillbaka”, men den meningen hakar i nästa styckes början.

I de olika övningarna vi gjort har jag fått chansen att prova idéer och stilgrepp, det har också varit till nytta för min poesi. Nu har vi inga lektioner eller övningar kvar, det är bra att få den här tiden till eget skrivande men jag kommer att sakna övningarna i olika former och genrer med respons och diskussioner efteråt.

8. Fortsättning

En poet kommer förr eller senare läsa sina dikter högt för publik, det är en aspekt som jag tycker man kan reflektera mer över i utbildningen.

Jag hörde en paneldebatt som Stanza arrangerade på Inkonst i Malmö och minns speciellt den inbjudna estradpoeten Shailja Patel. Hon talade om den elektriska spänningen som kan uppstå mellan publik och läsare. Kontrasten mellan hennes budskap och hur jag senare upplevde ett poesiframträdande kunde inte vara större. Det var fullt med folk och det ända jag kunde tänka på var hur jag skulle kunna ta mig därifrån.

Inför den här uppgiften fick vi en föreläsning om hur man analyserar sin prosa. Min handledare tipsade mig om litteratur och läste igenom min lyrikanalys men jag tycker att även en modell för lyrikanalys borde funnits med på föreläsningen.

Vad gäller mitt litterära skrivande vill jag ha hjälp och synpunkter på helheten, jag har själv fastnat i ett ordpetande. Är det något väsentligt jag har förbisett eller behöver tänka på när jag skriver klart dessa prosadiktsviter?

Hur korresponderar dessa båda prosadiktsviter med varandra? När det är två dikter blir det en jämförelse, hade det varit tre hade det jämnat ut sig.

Jag strävar fortfarande efter att bli mer konkret, och så är det blindheten för den egna texten som bara ni kan hjälpa mig med. Genom andras ögon lär man sig att se. Utan författarskolan med alla övningar som har ett inlämningsdatum, utan respons som jag lärt mig ge och ta, utan en bra handledares stöd hade jag aldrig fått ihop material till en bok. Det är nu jag har tillgång till den här professionella hjälpen. Jag är tacksam för alla råd jag kan få. Ärlighet är den största gåvan, det viktigaste är att man lär sig och utvecklas.